

Napsugár

GYERMEKIRODALMI LAP XLV. ÉVFOLYAM 526. SZÁM 2001. DECEMBER

NEMES NAGY ÁGNES
1922 – 1991

Az ajándék akkor igazi, ha nem a fölöslegest, hanem a legkedvesebbet adjuk.
Erre a karácsonyra NEMES NAGY ÁGNES verseit, okos, meleg tekintetét küldjük
nektek ajándékba: költészetünk egyik legnagyobb értéke ő.
Olvasd, mondogasd, dúdold verseit: a csillagok rokona üzen velük.
Tanulj tőle "szállani szépen", tanuld tőle a parázslást, a varázslást.

AMIKOR BORS NÉNI GYEREK VOLT

Rengeteg erdön éltem én,
molnár lánya voltam én,
kicsi koromban,
vízimalomban
fű suhogását tanultam én.

Tanultam suhogást,
pataktól zuhogást,
bagolytól huhogást,
malomtól duhogást,
tanultam kóborlást,
varjútól varázslást,
lisztől fehérleést,
tűztől parázslást,
hívtak a felhők
reggeli égen:
"Úgy,

úgy,
most gyere szállani,
szállani szépen."

Este aztán hazaszálltam,
hús gombócot vacsoráltam.

BORS NÉNI BESZÉLGET A NAPPAL

Nap, ha neked ágad volna,
olyan volnál, mint az alma.

Legurulnál, gyökereznél,
alfafává növekednél.

Én meg almát osztogatnék:
egy kis napot tessék, tessék.

A LÁMPA

A szobában van a lámpa,
hoggy ragyog, hoggy ragyog!
Mert a lámpák boldogok.
Mintha mindig mondaná:
villogok, villogok!
Rokonaim odakint a
csillagok.

KUKUCA

Van egy kalács: kukuca,
friss kalácsból madárforma.
Azt mondják, ha jó leszek,
meg is kapom karácsonyra.

Azt mondják, hoggy madárforma,
azért kapom karácsonyra.
Azt mondják, hoggy szárnya van,
csőre van és lába van,
frissen szabad kézbe vennem,
karácsonykor meleg madár
ülhet majd a tenyeremben.

Szeme helyén bors van.
Adják ide gyorsan!

BORS NÉNI BESZÉLGET A HOLDDAL

Hold, mikor te kicsi
voltál,
mosakodni nem akartál.

Kiabáltál: most nem!
Kiabáltam: most!
Kiabáltál: most nem!
Kiabáltam: mosd!

Mosd
meg
most!
Mosd meg nyakadat,
ezüst nyakadat,
ezüst fogadat,
ezüst hasadat,
ezüst hátadat,
kezedet, szemedet,
piszkos
ezüst
füledet!

KARÁCSONYKOR

A kályha nagy volt, fekete, és ajtajára az volt írva, hogy Kaláni Vasgyár. Sajnos ma sem tudom, hol van ez a nevezetes gyár, de a feliratot megjegyeztem, mert többször tartózkodtam mellette, mégpedig térdelve. Bevallom: nem valami vállalásos áhítat kényszerített ebbe a kényelmetlen helyzetbe, hanem a tanítói önkény, ha magaviseletem vagy tudományos felkészültségem nem felelt meg az iskola követelményeinek.

Szerencsére a büntetésnek ez a formája kiment már a divatból, bár határozottan voltak jó oldalai is. A kitérdeltetett egyén ugyanis, háttal az osztálynak, magába szállhatott bűnei súlyosságát illetőleg, vagy elfoglalhatta magát valami kellemesebb dologgal is, mert kirekesztve a komoly tanulók társadalmából, nem fenyegette a feleltetés veszélye.

Azon az emlékezetes délelőttön is megnyugodtam már abban, hogy nem lesz belőlem semmi – mert ezt apám többször is határozottan állította –, újra elolvastam, hogy Kaláni Vasgyár, de ettől a kályha nem lett melegebb, és a téglá sem puhább. Ezekkel a kellemetlen tényekkel azonban nem foglalkoztam tovább, mert hátam mögött elcsendesedett az osztály. Hátraleskelkedtem:

– Valami baj van?

Minden arc az ablak felé fordult: kint lágyan, sűrű pelyhekben esett a hó. És minden arc felderült, mintha az a lágy tisztaság megérintette volna a szíveket; még én is elfeledtem a megszégyenítést. Hátrafordulva szemem megakadt kis csizmáim harmonikáján. Rongyosak voltak, sőt egyiknek a talpa is válófélben. Azt lehetne hinni, hogy ettől elkomorodtam, holott erről szó sem volt.

Pár nap múlva karácsony, és nekem az új csizmácskát mindig a Jézuska hozta. Pontosan a megfelelő méretben. Ebben megdönthetetlenül hittem, valamint abban is, hogy a csizmasztásban angyalok segédkeznek, mert Jézuska egyedül nem tarthatja nyilván azt a rengeteg lábnagyságot. Ez olyan világos és megnyugtató tény, hogy nem is érdemes vele foglalkozni.

Másnap már vakáció volt, térdig érő hó, szánkózás a templomdombon. Csizmáim talpát saját kezűleg drótoztam fel. A szülők ehhez nem értenek, még meg is szidnak a levált talpért, ami érthetetlen, hiszen az illetékes angyal úgyis mindjárt hozza a másikat.

Karácsony előtti napon azonban a csizmám végleg “beadta a kulcsot”, mert a hó miatt azt nem mondhatom, hogy “fűbe harapott”. Apám pedig azt mondta:

– Itthon maradsz! Talán kibírod ezt az egy napot, ha ugyan az angyal törődik egyáltalán az

ilyen lóköötővel...

Ez a megállapítás határozottan rosszul esett, de én bíztam az angyalban rendületlenül, mert tudtam, hogy a csizmaügybe a szülőknek nincs beleszólásuk. Ezért a szobafogság sem keserített el túlságosan, sőt az egész házon átreszkető izgalom kellemes várakozással töltött el.

– Olvasgass, kisfiam – mondta nagyanyám, és kiment.

Hát én nagyon szerettem olvasni, ha nem mondták, de ha mondták, azonnal nem szerettem. Unatkoztam tehát mindaddig, amíg a szekrénykulcsot fel nem fedeztem a zárban. Ez a szekrény általában zárva volt, s most itt az alkalom.

Kinn csendes minden, a kulcs mintha vajban járna, az ajtó feltárul, és a titokzatos naftalinszag megborzongatja kutatásra feszült idegeimet. Csend. Odakint nem mozdul semmi, a kabátok lógnak, és nem törődnek vele, ha összevissza forgatom őket. Megakad a szemem egy dobozon. Írás nincs rajta, de kellemes bőrszaga van. Hallgatózom: nem jön senki. Kinyitom a skatulyát, és majdnem elejtem, mert feketén és értelmetlenül rám néz egy pár új csizma...

Csak álltam, és összezavarodott bennem minden. Aztán csendesen visszatettem a dobozt, becsuktam a szekrényt, leültem az ablakhoz. Odakint olvadt, megrokkant a hó, az ereszcsepegett.

– Talán nem is az enyém – próbáltam vigasztalni magam, de az a két új csizma feketén ásitott gondolataim között, s ettől oly fájdalmasan üres lettem, hogy összeszorult a szívem, és rá sem néztem nagyanyámra, amikor bejött.

– Olyan csendes vagy – homlokomra tette a kezét, és én elhúztam a fejem.

De még pislogott bennem valami remény, ami aztán a fenyőszagú, gyertyaszagú fényességben teljesen elveszett. Összedőltek a mesék, zagyva szürkeségbe fulladtak az álmok, mert a fa alatt ott volt a doboz, benne nem csizmák, hanem a kétkedés malomköve, s alatta a hitem, amit elvesztettem egyetlen délutánon, csak azért, mert a felnőtték rövid életű mesét szerkesztettek az örökkévaló valóság helyett.

Régen volt ez nagyon, de azok a kis csizmák még ma is előjönnek ilyenkor, elmúlt karácsonyfák erdejéből, aztán eltűnnek újra nyomtalanul, mert esik a hó, hordja az idő szele, és temeti önmagát, az iskolát, a kályhát – bizony, temeti egész régi, ragyogó gyermekségem.

A

1

2

B

C

3

**Kinek melyik csizma illik a lábára?
Mindhárom pár “muzsikál” járás közben.
Vajon mitől?
Könyvjutalommal várjuk válaszaidat.**

Vers, zene: GRYLLUS VILMOS

Fe-hér ka-rá-csony, hó-ban mos-dasz,
Ün-ne-pi tisz-tán ná-lunk al-hatsz.
Fe-ke-te ka-rá-csony, sá-ros a lá-bad,
Ná-lunk még-is vet-ve az á-gyad.

GALAMBOSI LÁSZLÓ NYÁJHÍVÓ

Aranyfelhők nyitják
karácsony kapuját.
Pólyabontók bundájukba
ölelik Jézuskát.

Gyertyákat ültetnek
selymek közé köre.
Tejcsöppentő csillagokkal
telik a fejőke.

Hódolnak a tornyok,
köszöntik Máriát.
Magasztaló furulyások
terítnek tarisznyát.

Szalonnát szel József,
cipó a markában.
Három király dúdolgatva
térdel a szalmában.

Batylus kos kíséri
nyájhívó pásztorát.
Arany felhők koszorúzzák
karácsony kapuját.

Péter Szilvia Sára,
Kőrispatak

Advent és karácsony az örömszer-
zés ideje, amikor te is tanulni kezded,
hogy ne csak önmagaddal törődj, hisz az
ember lényege a másokért való lét.

Fedezd fel az apró áldozatok örömét
és csodálatos erejét: körülötted mosolyt fa-
kasztanak, neked szárnyakat adnak.

Próbáld ki, hogy igazam van-e!

Játék helyett takaríts ki egy polcot. A csokiré-

szedet ne edd meg, csomagold be díszesen,
és ajándékozd a testvérednek. A fel-
nőtteknek ezerféle dolguk van ilyenkor,
s te ezerféle jót tehetsz.

Nézd a Kisjézust a jászolban: ki-
sebb és törekenyebb, mint te, de szere-
tetének ereje mindennél hatalmasabb.

Az adventi
koszorú gyertyák nélkül
az ajtón, ablakon vagy
az ünnepi asztalon varázsolhat
karácsonyi hangulatot.

Egyszerű, gyönyörű.

Mandula helyett
mogyoróba, dióba is
állíthatod a gyertyát.

Meleg házban vannak már sok kisfiacskák,
S néked barlang a szállásod künn a pusztán.
Aludjál el, menny királya, gyöngyvirágom,
Hunyd be fényes szemecskédet, aranyágom.

A pásztorok térdre esve üdvözölnek,
Az angyalok nagy örömmel énekelnek.
Én es szép dalt zengek Néked, gyöngyvirágom.
Csendesedj el, szép bárányom, aranyágom.

Ha lehetne, a szívembe foglalnálak,
Szerelemvel a szívembe bézárnálak,
Kebelembe vetnék ágyat, gyöngyvirágom.
Lelkem lenne lakóházad, aranyágom.

Moldvai csángó népdal

CSEH KATALIN

ANGYALVÁRÓ

Itt ülünk mind a szobában,
s Angyalt várunk csendben,
kint hó szítál puhán, lágyan,
csipkét ver a kertben.

Csillag villan a sötétben,
reszketeg a fénye,
sóvárgással teli serleg
mindahányunk lénye.

Várakozunk... s egyszer csak
ablak koccan, máris moccan,
s egy ékes, pompás karácsonyfa
a szobánkba toppan.

Gyönyörű, üdezöld minden egyes ága,
fel-felcsillan rajta az Angyal sóhajtsa:
csillámgömbök: hófehérek,
karmazsinok, királykékek...

Állunk és bámulunk,
a csodától kábulunk;
Angyal járt itt észrevétlen,
ott suhan a messzeségben,
ránk is gondolt, látod?
Hogy újra átéld ezt a csodát,
jövőre is eljön hozzád,
ha áhítattal várod.

Zalányi Béla,
Torda

Kicsik is készíthetik. Egy csomag piskótát locsolj meg egy kis szörppel, és rétegesen rakd össze egy adag vanília ízű pudinggal és kompót- vagy gyümölcsdarabkákkal. Mindenki ámul majd, hogy ezt te "sütötted".

Bartha László, Zsombok

Máté Boglár,
Kolozsvár

Hányan ülitek körül az ünnepi asztalt? Készíts annyi szalvétatartót. A mintákat vágd ki kartonból, vond be sztaniollal vagy színes selyempapírral, és ragassz rá ugyanígy bevont kartongyűrűt. Ha van gyöngyöd, golyócskád, azzal is ékesítheted.

Aranydió csörög a zacskóban. Az egyszínű, maradék anyagból varrt zsákokra bronzal festhetsz mintát.

MESEBELI JÁRMŰVEK

Járműsorozatunk is ünnepel.

Decemberben nem vonatot, hajót, hanem csupa mesebeli járművet mutatunk be.

VERESS MIKLÓS

MESE A MIKULÁSRÓL

Erdőmélyen farakás,
ott lakik a Mikulás.
Piros arca, mint kalács.
Szakála, mint a faháncs.

Csalogasd ki, énekelj,
mint kerengő hópehely.
Dalolj, dalolj havakat,
álmodj paplanod alatt.

Ne lesd meg a Mikulást,
rajta varázsos palást:
úgy látsz át a süvegén,
mint az ablak üvegén.

A puttonya félvagon,
szánja vihar a havon,
éjszakába ne tekints –
meglesz reggelre a kincs.

Ott lakik ám a kalács
ízeben a Mikulás.
Szeme, mint a hópehely,
hogya csillog, énekelj!

A magyar népmesék kicsi királyfia parázzsal eteti meg a legvénebb gebét, mire az táltos paripává gömbölyödik, és úgy röpíti gazdáját, mint a szél, vagy mint a gondolat.

Fehérlófia
a griffmadár
hátán jut a
másvilágból a
felvilágra –
igaz, közben
saját húzával
eteti a hatalmas madarat.

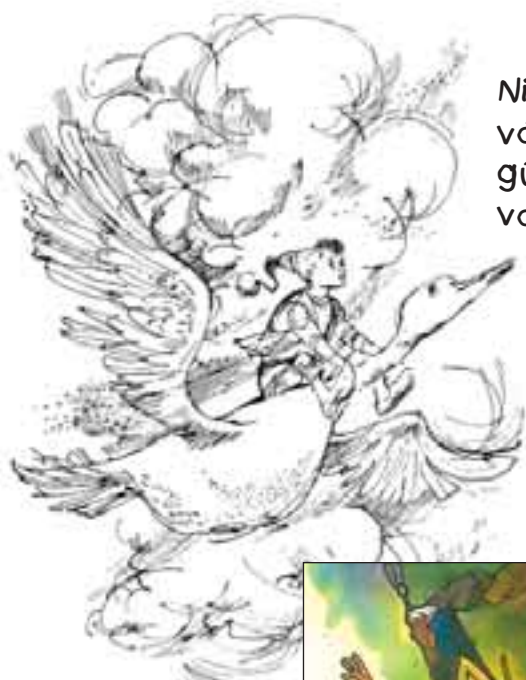

Kis Muk és a többi
török mesehős
repülő szőnyegen
közlekedik.

Szilágyi Panna, Vargyas

Mikulás és
Télapó
szánját
rénszarvas
röpíti – nem
a hóban,
hanem a
levegőben.

Nils Holgersson törpévé
változik, és Márton
gúnár hátán a vonuló
vadludakkal utazik.

LÁSZLÓFFY ALADÁR KISHERCEGEK KARÁCSONYA

Ez az öröm karácsonya,
hogyha összegyűl a család,
s a fenyőfa alatt éppen
hintalovat adnak alád.

A fenyőfa gyertyájánál
lapozod a kapott könyvet.
Ez a boldog házibéke
szemedbe csalja a könnyet.

Bizony apa királysága
halmoz itt mindent halomba,
s a mama királynéságát
dicséri ma is a konyha.

Minden gyermek boldogsága
az esztendő arany éke,
gyertyafényes karácsonyfa
alatt lakozik a béke.

Üljünk körbe, énekeljünk,
s imádkozzunk, hogy e percek
emlékével nőjön nagyra
a világon sok kis herceg.

Münchhausen
báró ágyú-
golyóra pat-
tan, úgy süvít
be az ellen-
ség várába,
majd egy
szembejövő
golyón repül
vissza saját
táborába.

A Kis Herceg apró
bolygójáról madár-
fogattal indul világot
láttni.

A boszorkányról
mindenkinek a vasorr
és a seprű jut eszébe.
De jó lenne tudni
a varázsszót,
amitől a sarokból
előtáncol anyu seprűje:
"Hová repítselek,
kis gazdám?"

Khell Noémi és Izsán Szabolcs rajza,
Kovácszna

Oly sokan szeretnék bemutatni szülőhelyüket, hogy elhátároztuk, tavasszal egy Napsugárt az *Itt születtem* rovatnak szentelünk.

Januárban Szalárdra látogatunk.

Településünk a Gyergyói medence közepén található, neve Gyergyóalfalu. Keresztül-folyik rajta a Békény pataka, annak is három ága: a Nagy Békény, a Kis Békény és a Csorqó. Ezek a patakok végül beleömlenek a Marosba. Községünkhöz tartozik Borzont falu is.

A Gyergyói-medence az ország leghidegebb térsége. Általában az alfalusi meteorológiai állomásról jelentik a legalacsonyabb hőmérsékletet, télen gyakran -30 Celsius fokot. Ezért mondják nálunk: "Szent Mihálytól Szent György napig a bundát le ne tedd, s azután lássad".

Gyergyóalfalu központjában félköríves román stílusban épült templom áll a torony alján levő latin felirat szerint 1213 óta. AEDIFICATA MCCXIII – ki tudjátok silabizálni?

A templomkertben máig megvan az 1942-ben állított országzászló-talapzat ezzel a felirattal: "Ember, vésd szívedbe, hogy ez a föld mindig székely volt, s az is marad!"

2000 júniusában avattuk fel István pap szobrát. 1567-ben ő mozgósította és vezette Gyergyó és Csík népét János Zsigmond fejedelem hadai ellen, aki erőszakkal akarta rájuk kényszeríteni az új hitet. A katolikus hithez való ragaszkodás diadalmaskodott. Ennek emlékére minden évben elzarándokolunk a csíksomlyói Máriához.

A feltámadási szertartást nagyszombaton tartják, a díszruhába öltözött tűzoltók őrseget állnak a templomban a szent sír mellett. Más falvakban nincsenek ilyen szép sisakú tűzoltók. Édesapám is ör Jézus mellett. Én erre nagyon büszke vagyok.

Alfaluban nagyon sokan szönek még. A legismertebb szövőasszony Madarász Dávidné, aki 54 alapmintát ismer.

Sokszor volt már kiállítás szőnyegekből, szöttesekből, varrottasokból. A tanító néni minket is elvitt oda.

Ünnpeinket a fúvószenekar muzsikája teszi hangulatosabbá.

Karácsonykor kántálni szoktunk. Estefeled indulunk, a Mennyből az angyalt énekeljük, cukorkát, sütit és pénzt kapunk.

Én aprószentekelni járok szívesen. Az aprószentek nyolc ágú füzfa megfonva. Ezzel jól megverem a leányokat és az asszonyokat, ők pedig megkinálnak, és szalagot kötnek az aprószentekre.

Én azért várom húsvétot, mert sok piros tojást festünk otthon is és az iskolában is. Másodnapján pedig várom a fiúkat locsolni.

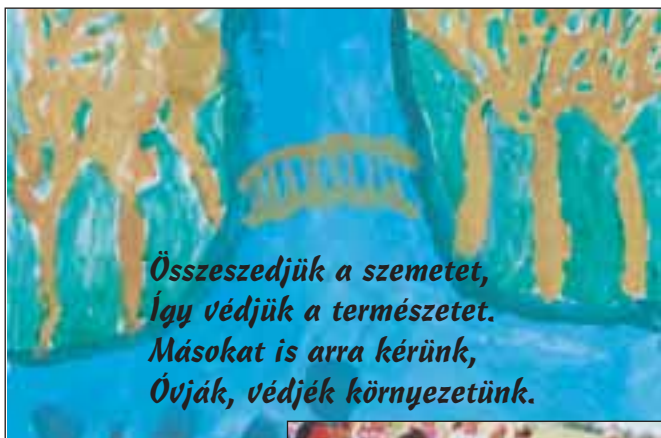

Valamikor a Gyergyói medencét összefüggő erdőség borította. Mára az erdő nagyrészt a hegyekbe szorult. A lucfenyő, vörösfenyő, fehérfenyő, bükk-, juhar-, szil-mogyorófa sűrűjében barnamedve, vaddisznó, mókus, vadmacska, farkas,

róka, görény, őz, szarvas, erdei egér talál lakást. A siketfajd, galambászó héja, feketérigó, hegyi billegető, fekete harkály, kakukk, cinege, erdei pinty is honos. A hegyi patakokban pisztrángot, vízisiklót, márnát foghatsz.

A mi osztályunk környezetvédő. 40 fenyőfát ültettünk az iskolánk udvarára.

Falunknak több, mint 12 képzőművész született, köztük Sövény Elek, Ambrus Imre, Márton Árpád.

Összeszedjük a szemetet, Így védjük a természetet. Másokat is arra kérünk, Övják, védjék környezetünk.

Minden évben tartunk iskolánapot. Ilyenkor kirándul az egész iskola a falu közelében levő rétre. Egész nap játszunk, eszünk és jól szórakozunk.

Írták, rajzolták, tallózták és fényképezték: Benedek Csilla, Bicsak Melánia, Vargyas Hunor, László Kinga, Kis G. Szabolcs, Kis M. Szabolcs, Kis Ágnes, Simon Beáta, Gyarmati Izabella-Éva, Pop Szilveszter, Gál Viola, Nagy Beáta, Kis László, Koncsag László, Pál Attila, Török Erika IV. osztályos tanulók és Hunyadi Irén tanítónő.

BERSZÁN ISTVÁN
**A VÁLOGATOTT
ÚTIBATYU**

**Harmadik rész
A tudás zsoldja**

Ha még nem találkoztál Szöszmögivel, olvasd el a szeptemberi és az októberi Napsugárt.

Útközben azon töprengett, hogy itt az ideje valami bölcsességet tanulni. Elszégyellte magát, mikor arra gondolt, hogy még az ujjait sem tudja megszámolni, csak ha egyik kezét a zsebébe dugja. És még sok mindent nem tudott, például azt, hogy ha egyszer írni kell a könyveket, akkor hogyan olvashatják is azokat. Hogy mi a különbség egy tábla csokoládé és a szorzótábla között. De még azt sem, hogy ki eszik estére vacsoracsillagot. Úgy összevarodott ezekben a bonyolult kérdésekben, hogy már semmit sem tudott, csak azt az egyet tudta, hogy nem akar tovább semmit sem tudni. Hát ment, mendegélt, míg egy vízipalotához nem ért. Ott megállt a tó partján, s megkérdezte egy vízipóktól, hogy ki lakik az úszó palotában.

– Ott bizony nem lakik más - válaszolta a vízipók –, mint a híres Mindentudó Békabölcs.

Több se kellett Szöszmögi Müsszents Sün-

dörgőnek, beugrott egy csónakba, s odaevezt a palotához. Mindentudó Békabölcs ott ült vízi szakállszárítójában, de olyan mélyen elmerült a gondolataiba, hogy Szöszmögi nem is látta, csak amikor feljött.

– Adjon Isten jó napot, öregapám! – köszöntötte illendően.

– Adjon Isten, édes fiam. Hát te mit keresel itt, ahol még a madár sem jár.

– Én bizony a tudományt, urambátyám. Fogadjon fel tanítványának.

Mindentudó Békabölcsnek megtetszett a vendég. „Üsse kő” – gondolta, s jó pénzért elvállalta, hogy beléveri a tudományt.

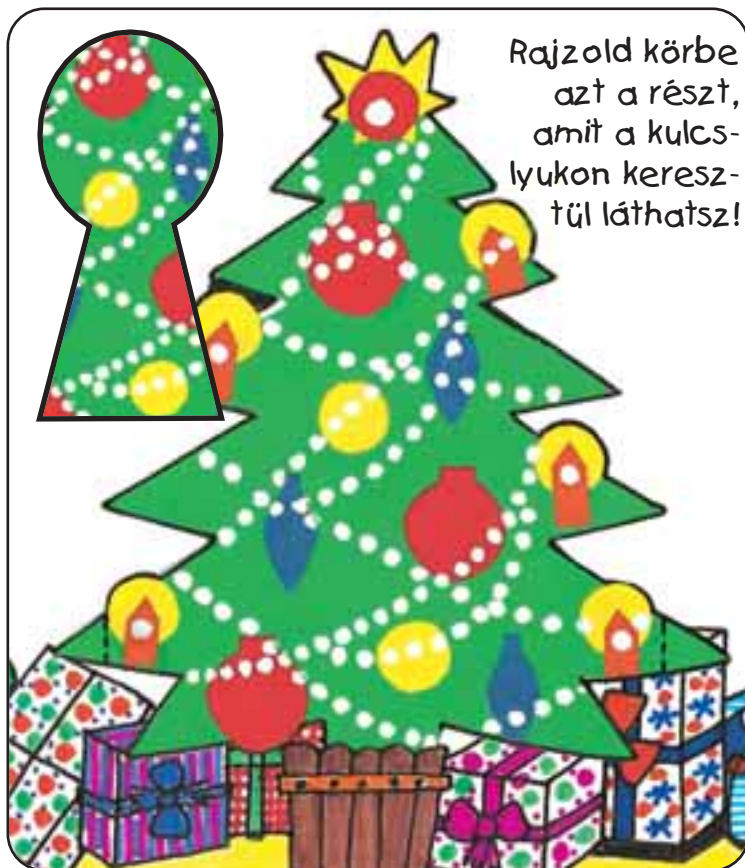
Szegény Szöszmögi ettől kezdve minden este hurkás fenékkal tért nyugovóra, s jóformán még le sem lohadtak a nádpálca nyomai, kezdődött a reggeli szilencium. Néha joggal

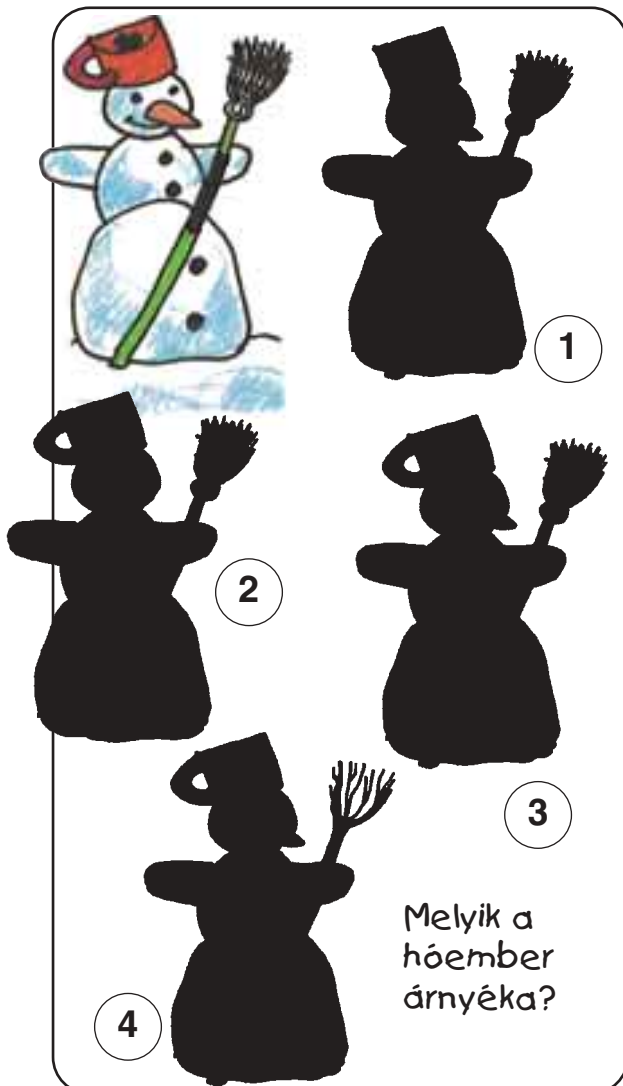
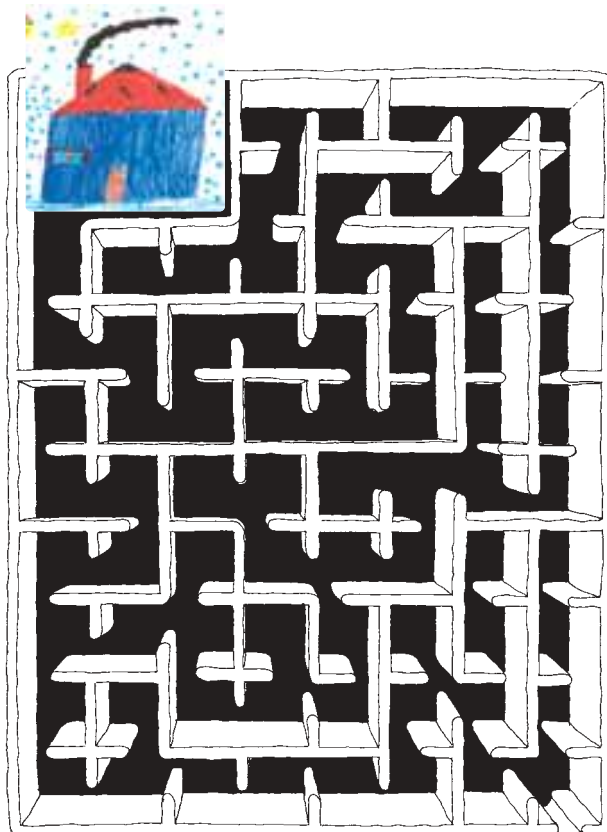
felháborodott azon, hogy az a csúnya béka – legyen mégoly nagyokos is – vitéz fenekébe mer sózni a nádpalcájával. Pedig ő nem is olyan régen tornyot rakott az ellenségből! De mielőtt megtorolta volna a sérelmet, mindig eszébe jutott, hogy a szöcskő-huszároknál hagyta a büszkeségét, és tanult tovább szerényen.

Teltek-múltak a napok, s Szöszmögi Müsszents Sündörgőnek telt a feje tudomány. Mikor több már nem fért, összepakolta a batyuját, s a vállára próbálta. Kicsit nehéznek tűnt, ezt-azt kiszedett belőle. Így hagyta ott egyebek közt az oklevelét. Miután a szöcskő-huszároknál szerzett zsoldjából kifizette Mindentudó Békabölcsöt, s alázatosan megköszönte, hogy beléverte a tudományt, megint nyakába vette a világot.

*Januárban kiderül,
mire használta Szöszmögi a tudományát.*

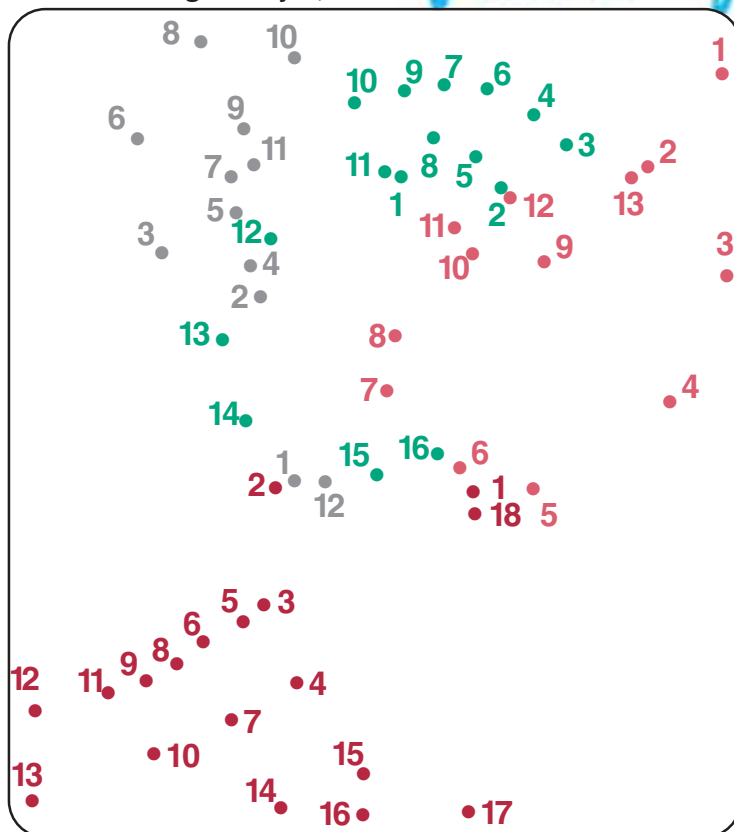
Rajzold körbe
azt a részt,
amit a kulcs-
lyukon keresz-
tül láthatsz!

Melyik a
hóember
árnyéka?

Vezesd a Mikulást
a házikóhoz!

Tordai Brigitta rajza, Torda

Kösd össze az egyforma
színű számokat növekvő sorrendben.

ZELK ZOLTÁN

MIKULÁS

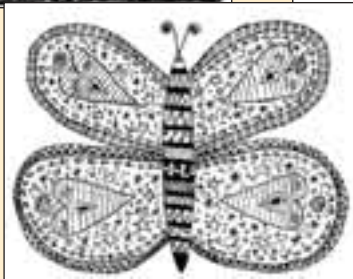
Hóval lepett égi úton
Mikulás már útra kél,
Csillagok szállnak fölötte,
S vígan fut véle a szél.

Világjáró a csizmája,
Átlép várost, falvakat,
De olykor megáll, s elidőz
Egy-egy kis ablak alatt.

Előveszi aranykönyvét,
Amelyben gyermekek
Vannak gondosan felírva,
S nézi: jó vagy rossz gyerek.

Hogyha rossz: hát virgács néki!
De ha jó, akkor cukor...
S már továbbmegy – szél és felhő
Sem érheti utol.

Beküldte Takács Tilda,
Marosvásárhely

3

Szólj, szám!

1. Rakd helyes sorrendbe a betűket, és derítsd ki, melyik szó a kakukktójas!

SÓZAR _____
OMILIL _____
NAGORO _____
SÜGZEF _____
CSÁRVAKÁ _____
LOMODIRA _____
RAGAMTÉRA _____

2. "Mi van ott a kis úton,
csöndes úton, titkoson?
Macska van ott, macska van,
ül magában, titkosan.

(Nemes Nagy Ágnes)

Nem mindegy: titkoson
vagy titkosan, ötön vagy
öten, pirosan vagy piroson,
magasan vagy magason.

Alkoss mondatot az aláhú-
zott szavakkal.

Például: Hatan érkeztek.
Mind a haton kabát volt.

3. Javítsd ki a helyesírási hibákat: Tavaj a kárpát-mende-
ncei versenyen első-
k lettünk. Díjunk egy Arany-
pataki sátor tábor volt.
Salynos egyikünk elve-
szítette a kulccsomóját.
Hogy hult a könnye.

Októberi megfejtések: 1. Írásban eltér a kiejtéstől: ba-
rátja, terítse, egészség, utca,
játsszom, hagyj; hosszú más-
salhangzós: szállnak, fűtly,
loccsan, higgy; írásban eltér a
kiejtéstől és hosszú mással-
hangzós: faggatja, hallja; 2.
hal, sajt, föld; 3. mindkét szó-
lás jelentése: megnevel, meg-
leckéztet. Eredeti jelentésük:
az anyagot egyforma, apró ra-
kásokba tűzi le; a mores lati-
nul erkölcsöt, tisztességet je-
lent. Győzteseink: Jánosi
Attila, Nyárádköszvényes;
Karácsoni Botond, Nyárad-
remete és az udvarhelyi
Bethlen Gábor Iskola III. A
osztálya. Gratulálunk!

Végy elő tiszta lapot, ecsetet és egy üveg tintát.
Fesd be a lapot egyenletes kékre (ha ragasztószal-
aggal rögzíted az alaphoz, nem lesz hullámos).
Amikor megszáradt, tintaoldóval – úgynevezett
"pic"-kel – rajzold rá a téli képet.

Kellemes maszatolást!

Maszat Művész

U. i.: Küldd el nekem az eredményt!

A szeptemberben ta-
nult technika kipróbálói
közül jutalmat nyertek:
Kelemen Előd, Marosvá-
sárhely (1); Szőcs
Bernadett, Göcs (2) és a
dési 1-es számú Általános
Iskola harmadikosai –
rajzaik közül a Szabó
Izabelláét közöljük (3).

Mandrill

BITAY ÉVA

MAJOMGYÜLÉS

A falióra halkán ketyegett, Jancsi békésen szuszogott, amikor a **cerkófmajom** kidugta buksi fejét a biológiai könyv lapjai közül.

– Ideje, hogy eloszlassunk néhány tévhitet, ami rólunk él az emberekben.

– Az emberek azt állítják, hogy mi utánozzuk őket – perderte meg harciasan hosszú bajuszát a **császárbajuszmajom**. – De vajon kinek volt előbb ilyen tekintélyes bajusza: nekem vagy Ferenc Jóskának?

– Ők utánoznak bennünket – toldotta meg a piros és kék vonalakkal kicirkalmazott pófájú **mandrill**. – Egyes afrikai törzsek, amikor hadi ösvényre

lépnek, pont ilyen vonalakat festenek az arcukra, hogy félelmetesnek tűnjenek.

– Manapság a futballszurkolók is ugyanezt teszik – fűzte hozzá a **cerkóf**.

– A harci menetrendet is tölünk majmolták – szögezte le diadalmasan a **pávián**. – Mi is erős harcosainkat állítjuk az első és az utolsó sorokba, a kölykös mamákat meg közrefogva védjük.

– Én csak arra vagyok kíváncsi, mi nevetnivalót találnak az emberek az orromon? – méltatlankodott a **nagyorú majom**, miközben félretolta szája elé fityegő ugorkaorrát. – Nem tudják, hogy ez az orr tulajdonképpen hangerősítő kamra? Ettől oly harsány a hangunk, márpedig köztudott, hogy aki a leghangosabban kiabál, annak a legnagyobb a tekintélye.

– Rólam azt hiszik az emberek – elegyedett a beszédbe az **orángután** –, hogy golyvám van, pedig a torokzacskó úgy erősíti fel a hangszálak rezgését, mint a hegedű doboza a húrokat.

Nagyorú majom

– Csinos vagyok? – illegette magát az **avemba**. – Ezt a fehér, szív alakú rajzolatot, amelyet az orrom hegyén viselek, az emberek is mindenhová rápingálják.

– Ez semmi! – legyintett a **Hamlyn cercófja**. – Mit szólnak az én tudományomhoz?

Szórét felborzolta a fején, s ettől olyan lett, mint egy bagoly. Az orrán levő fehér csík a baglyok felső csőrkávját után

nozza.

– Juj, de félelmetes vagy! – visították a kisebb majmok.

Megszólalt az ébresztőóra, s a társaság eltűnt a lapok között, Jancsi meg töprenghetett újabb furcsa álmán!

KISKÓPÉ Havonta 3 díjat sorsolunk ki!

Melyik a legnagyobb és legerősebb majom? Melyik majom hasonlít legjobban az emberhez?

Októberi megfejtés: a lajhár; Dél-Amerikában él.

Nyertesek: Szilágyi Panna, Vargyas; Török Ákos, Nagybánya és Fanea Imola, Sárköz.

A mocsári nőszirmom egész Európában elterjedt. Levelei kard alakúak. Magas szára a sekély víz fölé emeli az élénk-sárga, kecses virágkelyheket.

NŐSZIROM

A magyar nőszirmom fokozottan védett, hiszen csak nálunk virít. A Magyarország területét hajdan borító Pannon-tengerről elnevezett Pannonfennsík bennszülött virága.

KARÁCSONYI KÖSZÖNŐLEVELEK

Kedves Józsi bácsi,
köszönöm a nagy doboz
csokit. A mama szerint olcsó
vacak volt. Gőzöm sincs,
honnan tudja, mert rögtön
megettem az egészet. A
doktor bácsi azt mondta,
holnap már fel is kelhetek.

Miki

Kedves Nagyi,
köszönöm a szuper kroko-
dilt. Berci lesz a neve.

Tomi

Kedves Mara néni!
Köszönöm a vegyész-
készletet! Apukám szerint fél
éven belül újra fel tudjuk
építeni a házat.

Szeretettel,

Bandi

Kedves Magda,
köszönöm ezt a csodá-
latos ízt.

Orsi

Kedves Sári néni!
Köszönöm a gyönyörű puló-
vert. Sokat fogom hordani
majd, ha belenövök.

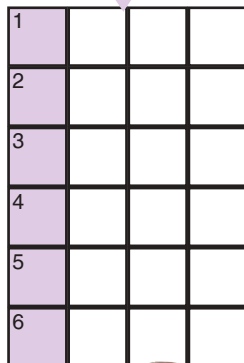
Tíbi

TALÁLD KI!

Csupa téllal, téli ünneppel
kapcsolatos fogalom az alábbi
rejtvények megfejtése.

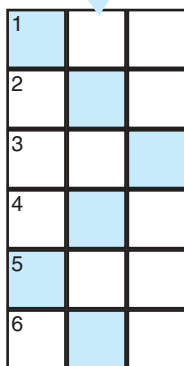
① Sánduj Alíz-Éva, Zetelaka:

1. Női név 2. Ma-
gas váráról híres vá-
rosunk 3. Túvel, cér-
nával dolgozik 4. Szür-
ke rágcsló 5. Dal 6.
Becézett Tamás

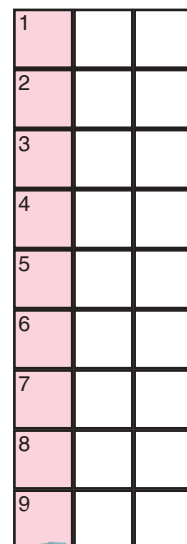
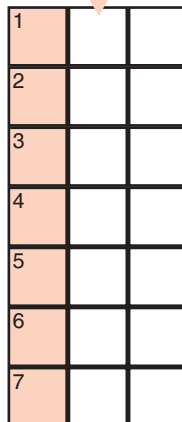
② Mihály András, Lővéte:

1. Meny-
asszony 2. Becézett
Enikő 3. Kutya, angol-
ul 4. Majdnem gyár!
5. ... Endre, költő 6.
Saláta mássalhang-
zói

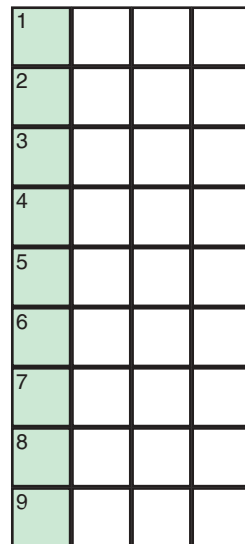
④ Bacsó Andrea, Tatrag:

1. Erdőt alkotnak
2. Szántó eszköz 3.
Égítést 4. Igen angol-
ul 5. Évszak 6. Ebé-
det készít 7. Anyó
párja

③ Tárkányi Ildikó, Kolozsvár

1. Lila őszi gyümölcs 2. Csíkos állat
3. Tavasz illatos virág 4. Gömbölyű
játékszer 5. Puskás mesterség 6. Ház-
tető vízgyűjtő része 7. A hét egyik napja
8. Zolika, amikor komoly 9. Ilyen béka
is van 10. Eső ellen véd 11. Illatos, szű-
rös virág

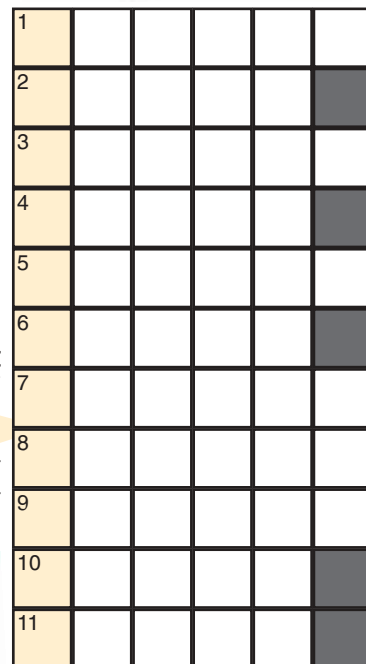

⑤ Hajdú Tímea, Szatmárnémeti:

1. Becézett Katalin
2. Juhlakás 3. Ra-
vasz állat 4. Éjszaka
látjuk 5. Macska 6.
Tejtermék 7. Vágó-
eszköz 8. Félénk
állat 9. Fordítva nagy!

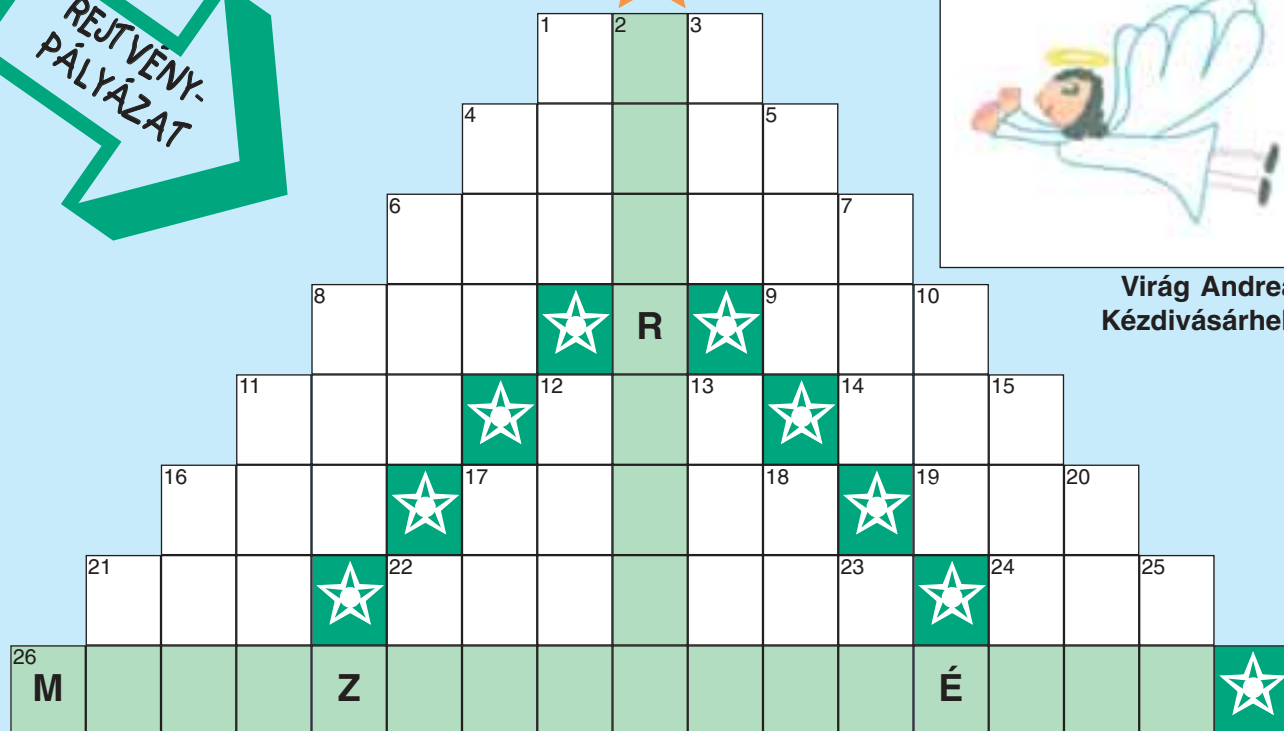
⑥ Váncza Csilla, Szamosardó:

1. Karika 2. Nem itt 3. Ollós
állat 4. Orosz uralkodó 5. Rí 6.
Szaglószer 7. Magas testhő-
mérséklet 8. Igen, angolul 9.
Egyik szülő

Virág Andrea,
Kézdivásárhely

VÍZSZINTES

1. Kerti szerszám
4. Becézett Eszter
6. Kör alakú díszítőelem
(ROZETTA)
8. Nagy edény
9. Odaát
11. Lábával üt
12. Éktelenül kék!
4. Mező
16. Eleinte modern!
17. Nem egészséges

FÜGGŐLEGES

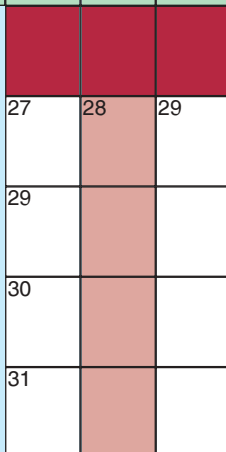
19. Becézett Teodor
21. Gyom
22. Régi rádió jelzője
24. Rádió közepe!
26. Megfejtés
27. Ilyen "hal" a kis béka
29. Az egyik alapszín
30. Mezőgazdasági szerszám
31. Fehér ital

FÜGGŐLEGES

1. Erős kártyalap
2. Megfejtés
3. Kotta közepe!
4. EOL
5. Nem ott
6. Fogával őröl
7. Román arany
8. Ismerete van valamiről
10. Élet
11. Gabonafajta
12. Fekete István golyója
13. Katonaszapka

(KEPI)

15. Eleinte teázol!
16. Földbe vetik
17. Kül- ellentéte
18. GEK
20. Állatlakás
21. Gábor Ernő névjegye
22. Varróeszköz
23. Szilágy megye autójele
25. Szintén
27. EEE-t!
28. Megfejtés
29. IKEJ

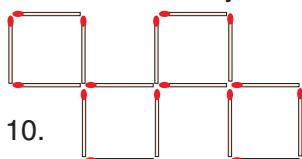
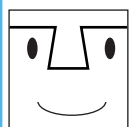
VAJNÁR ILONA
rejtvénye

Karácsonyfába csomagolt rejtvénnel kívánok neked boldog ünnepeket, kedves barátom. Te is küldhetsz nekem ajándékot: a rejtvény megfejtését.

Január 15-éig várom leveledet, benne a három, karácsonnyal kapcsolatos eseményt illetve fogalmat.

NOVEMBERI MEGFEJTÉSEK

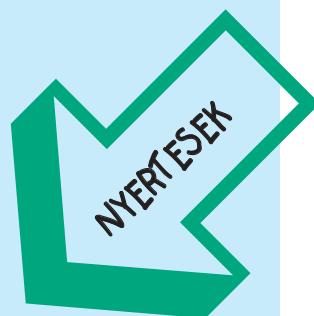
1. Fekete István
2. A Pál utcai fiúk
3. Ágota, Ákos
4. természet
5. cipő, ígér, pénz, őrző
6. a banán nem terem nálunk
7. Szabolcs
8. édesanya
- 9.

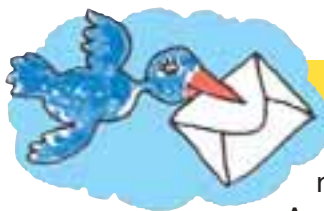

10.

a Rejtvénykirály

Az OKTÓBERI REJTVÉNYPÁLYÁZAT megfejtése: *Húsz-harmincezer lej.* Szerencsájuk volt a sorsoláson, és könyvjutalmat nyertek: **Györffy Tamás**, Kolozsvár; **Sebesi Szilárd**, Marosvásárhely; **Antal Szende**, Gyimesfelsőlok; **Magyarosi Sára**, Kend; **Péter Erzsébet**, Székelyudvarhely.

LEVELEZŐ

Nektek mit hoz az Angyalka?

Nekünk sok-sok jókívánságot, levelet, rajzot töltek. Köszönjük szépen a gyönyörű üdvözlőleveleket. Legjobban azoknak örülünk, amelyeket magatok készítettetek. Láthatjátok, hogy ötleteiteket felhasználjuk a kézimunka oldalakon, írásaitok, rajzaitok közül sokat-sokat közlünk a Napsugárban, a Szivárványban.

Akiknek levelét mostanában bontogattuk: **a zabolai III. B; a nyárádszeredai IV. C, a csíkménasági III. és IV., a szilágyosmlyói II. F és G, a kerélszentpáli IV. B, a zetelaki III. A, a balavásári III., a hadadi IV., az élesdi II. E és III. D osztály, a zilahai 7-es Iskola II. D, a kolozsvári 16-os Iskola II. C és a Ze-neiskola III. B, az aradi Aurel Vlaicu Iskola IV. M, a nagybányai 1-es Iskola III. D osztálya, kaplonyi olvasóink, a szatmárnémeti 4-es Iskola, a magyarlapádi Mesekör.**

A varsolci negyedikesek régi barátaink. Elmesélték, hogy: "október 6-án népviseletbe öltözve, a tiszteletes úr jelenlétében a 13

aradi vértanúra emlékeztünk. Osztályunk élővirágból csodálatos koszorút készített. Ezzel és virágcsokrokkal tiszteltünk az emlékmű előtt."

RAJZ

Papp Arnold, Balavásár; **Kelemen Enikő,** Hilib; **Szász Andrea,** Marosvásárhely; **Víz-**

aknai Szende, Szőcs Hajnal, Kraszna; **Túrócs Tímea,** Kisbács; **Retty Andrea,** Vámosgálfalva; **Tulkos Szabolcs és Torkos Zsolt,** Szilágynagyfalu; **Pascu Júlia,** Szászrégen; **Ecsedi Krisztina, Nagy Lóránt, Deák Tamás és Zsolt,** Nagyvárad; **Finta Edina és Jánoska,** Tordatúr; **Marosi Árpád,** Csíkszereda; **Bálint Anita,** Belényes; **Erdély Enikő,** Pottyond; **Nagy Orsolya,** Székelykeresztúr; **Dóni Hunor,** Bereck; **Fazakas Szendike,** Gyerővásárhely; **Péter Erzsike,** Székelyudvarhely; **Lengyel Tímea,** Vulkány; **György Mária,** Csíkszentimre; **Sándor Szende,**

Nagy Ágnes, Torda

December apónak
*Azt hiszem, tetszettem,
Mert ablakomon reggel
Jégvirág-dicséretet leltem.*
Adorján Zoltán, Csíkszereda

Brassó, Koronka Tímea, Kolozsvár.

Varga Ivett, Barabás Ádám, Nagyvárad; **Gáspár Zsuzsa, Deák Zsuzsa,** Kolozsvár; **Mircse Kinga,** Hilib; **Gyarmati Tünde,** Gyergyószentmiklós; **Gácsi Kinga,** Köröskisjenő; **Takács Adrienn, Szabó Ágnes,** Marosvásárhely; **Fanea József,** Sárköz.

KARÁCSONYI LÉPEGETŐS

A fenyőillatú szobában gyűjtsd magad köré testvéreidet, barátaidat, és játsszátok a hátsó borítón levő társasjátékot. Dobókocka és minden játékosnak egy lépőke kell hozzá. Ha sárga pöttyre lépsz, kettőt ugorhatsz előre, ha lilára érsz, kettőt lépj vissza.

A díj legyen egy szaloncukor.

Bilibok Csaba, Csíkszentsimon

*Jó napot, December,
te kis hideg ember.
Miért nem hoztál havat,
talán kifogyott a kalap?
Nincs vége a télnek,
még van tizenegy péntek.
Már rég hó kéne legyen,
s te meg csak ott ülsz a hegyen?*
Demeter Bernadette, Homoródalmás

A hétmérföldes csizma is "lépjen" oda negyediknek eddigi járműbelyegeid mellé.

Decembéri lapszámunk támogatói: a NEMZETI KULTURÁLIS ALAPPROGRAM és a NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTERIUMA.

Négy vasárnap kell elteljen,
 hogy kis Jézus megszülessen.
 Koszorút fűzünk,
 négy gyertyát beletűzünk.
 Minden vasárnap
 egy gyertyát meggyújtunk,
 egy imát elmondunk.

**Kánya Eszter,
 Csíkszentgyörgy**

A gyerekek hógolyóznak,
 Némelyek sikanyóznak,
 A víz most már szétcsap,
 Lesz belőle jégcsap.

Itt van már a tél,
 Fúj most már a szél,
 Megrázza az ágakat,
 S a hópelyhek szállanak.

**Kósa Attila Barna,
 Szatmárnémeti**

Nagyon szép az ünnep,
 Ha a templomba küldenek.
 Karácsonykor szavalunk,
 És hazafele ballagunk.
 Végre itt a karácsony,
 Sütik már a sok kalácsot,
 Aztán jön az év vége,
 Mindenkinnek nagy béke.

Dobri olvasóink

**Boér Izabella,
 Szászrégen**

Legyen szeretetteljes karácsonyod,
Égi csillag kísérje utad.
GYenge szemed jobban lásson,

Boldog légy örökké, Barátom!
Órád mindig pontos legyen.
Lelked ne sírjon soha.
De ha mégis, jusson eszedbe versem.
Oda vezéreljen utad, ahova kell.
Gondod soha semmire ne legyen.

Raffai Ingrid, Szabadka

**Lakó Brigitta,
 Nyárad-
 közsvényes**

**Mircse Tímea,
 Siménfalva**

semmi ajándékot a Jézuskától.

Beesteledett. A kislány elment a templomba
 imádkozni. Nézte a sok dísz a karácsonyfán, és

arról álmodozott, hogy bár-
 csak neki is lenne egy ilyen
 szép karácsonyfája.

S hát láss csodát, mire ha-
 zaért, szép karácsonyfa várta,
 alatta pedig sok ajándék. A kis-
 lány jobban nem is örült sem-
 minek.

Nagyon megköszönte a Jé-
 zuskának, hogy rá is gondolt.

**Paizs Enikő Hanna,
 Kovászna**

**IRKA
 FIRKA**

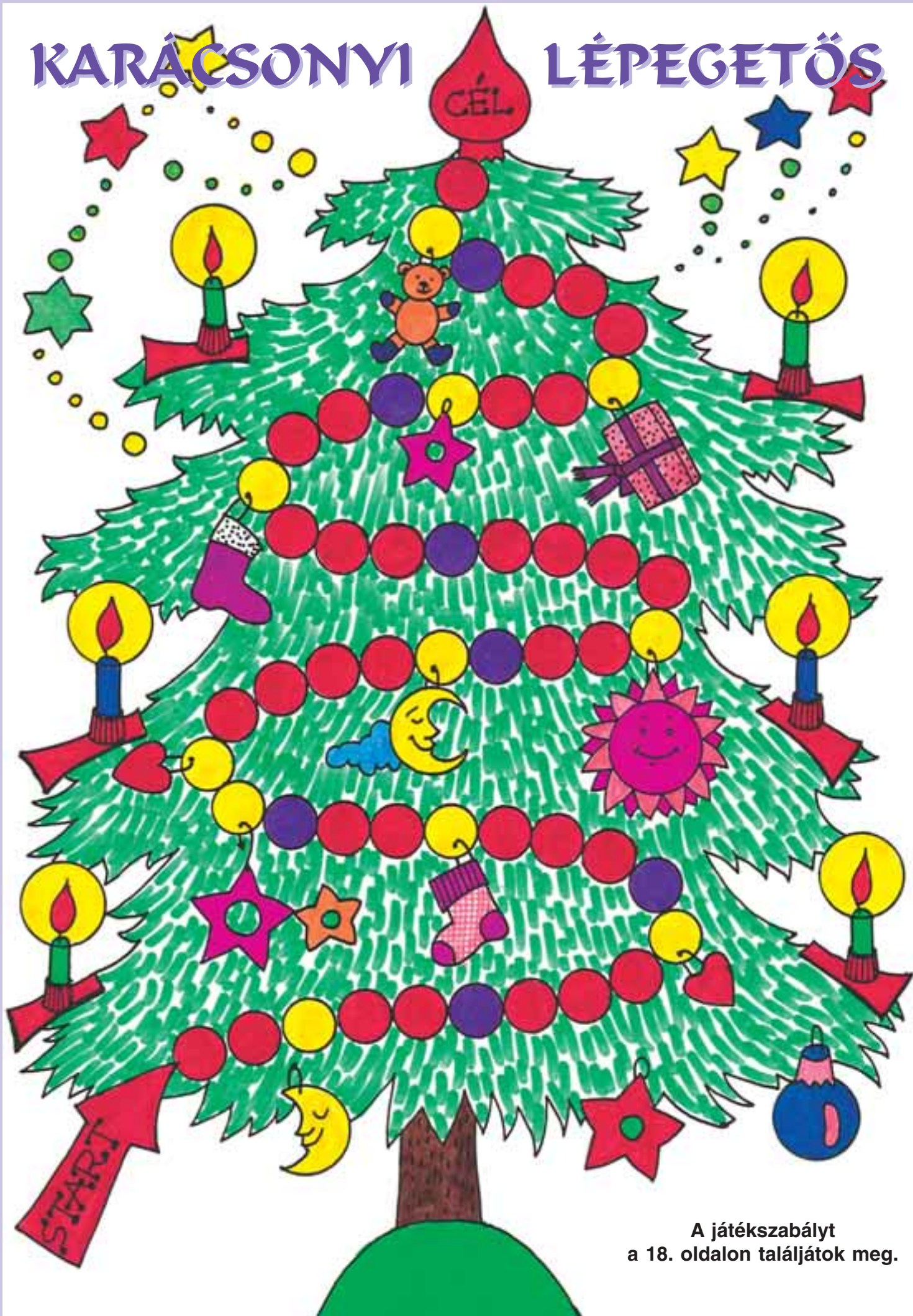

**Címlap:
 Bărăcut Brigitta,
 Sepsiszentgyörgy
 Hátlap:
 FORRÓ ÁGNES**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft. Szerkesztik: ZSIGMOND EMESE (főszerkesztő), MÜLLER KATI. A szerkesztőség postacíme: 3400 Cluj, Str. L. Rebreanu, Nr.58./28., C.P.137. Telefon/fax: 064/141323. Megrendelhető a szerkesztőség címén. E-mail: napsugar@mail.dntcj.ro Honlap: <http://www.dntcj.ro/NGOs/napsugar>; A lapok árát a következő bankszámlára várjuk: Cont 2511.1-569.1/ROL B.C.R., SUC. JUD. CLUJ S.C. NAPSUGÁR – EDITURA SRL. Készült a kolozsvári TIPOHOLDING Rt. Nyomdájában. ISSN 1221-7751 Ára 9000 lej

KARÁCSONYI

LÉPEGETŐS

A játékszabályt
a 18. oldalon találjátok meg.